

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

ROZDZIAŁ 10 - NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM

1. ZASTOSOWANIE

Niniejsza procedura ustala i opisuje zasady sprawowania nadzoru operacyjnego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego nad lotnictwem ogólnym. Celem jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa wykonywania operacji przez szeroko rozumiane lotnictwo ogólne. Dzięki prowadzonym kontrolom możliwe będzie zmniejszenie operacji lotnictwa ogólnego wykonywanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto, podniesiona zostanie świadomość operatorów statków powietrznych, dotycząca przepisów i procedur obowiązujących w lotnictwie ogólnym.

2. PODSTAWA PRAWNA STOSOWANIA PROCEDURY

Podstawą do sprawowania nadzoru operacyjnego nad lotnictwem ogólnym poprzez prowadzenie niezapowiedzianych kontroli wyrwykowych jest:

- artykuł 27 ust 2 pkt 1 i pkt 3 ustawy Prawo lotnicze;
- § 3 ust 1 i ust 3, § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego;
- artykuł 3 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 965/2012;
- ARO.GEN.300 lit. a) pkt. 3) w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 965/2012,
- art. 27 ust. 3a pkt. 1 ustawy Prawo lotnicze,
- art. 155a ustawy Prawo lotnicze.

3. ZASTOSOWANIE

Procedura ma zastosowanie do statków powietrznych zarejestrowanych w Rejestrze Cywilnych Statków Powietrznych prowadzonym przez Prezesa Urzędu, obcych statków powietrznych lotnictwa ogólnego oraz ich załóg operujących na terenie Polski, z wyłączeniem inspekcji wykonywanych przez inspektorów LOL-4 w ramach programu EASA RAMP.

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Za realizację niniejszej procedury odpowiedzialny jest:

1. w zakresie wyznaczania Inspektorów, określania miejsca prowadzenia inspekcji oraz cyklicznego sprawdzania wyników kontroli - naczelnik LOL-2.

2. w zakresie prowadzenia inspekcji – wyznaczeni do kontroli Inspektorzy.
3. W zakresie nadzoru nad realizacją, działaniami pionspekcyjnymi, archiwizacji – SAR.

5. ZASADY OGÓLNE

5.1 Procedura nadzoru operacyjnego nad lotnictwem ogólnym opisana jest na końcu tego rozdziału i określona jako PR-GA-01.

5.2 Inspektor wykonujący Inspekcje GA musi posiadać szkolenie ASI oraz szkolenie z zakresu Inspekcji GA.

5.3 Inspekcja GA może być prowadzona zarówno w ramach audytu certyfikacyjnego lub CNO podmiotu prowadzącego lotniczą działalność gospodarczą na wskazanym lotnisku lub lądowisku, jak również jako osobne działanie.

5.4 Inspektor w ramach przygotowania do inspekcji przygotowuje zestaw niezbędnych do prowadzenia kontroli dokumentów składający się z:

1. Legitymacji służbowej
2. Teczki Inspekcji GA (PNO-1-02-05)
3. Druków list kontrolnych LK-GA-01

Dodatkowo, Inspektor na podstawie dostępnych informacji zapoznaje się z charakterystyką lotniska lub lądowiska, na którym będzie prowadzona kontrola, szczególnie pod kątem potencjalnych ograniczeń w wykonywaniu operacji lotniczych.

5.5 Inspektor przeprowadza inspekcję na wyznaczonym lotnisku lub lądowisku losowo wybranych statków powietrznych i ich załóg chyba, że naczelnik LOL-2 wskaże statki powietrzne lub ich użytkowników do przeprowadzenia kontroli.

5.4 Przy prowadzeniu kontroli Inspektor, jako główne założenie przyjmuje, że ma ona przebiegać w sposób nieuciążliwy dla kontrolowanego.

Inspektor sprawdza dokumenty załogi lotniczej, dokumentację statku powietrznego oraz jego stan techniczny zgodnie: z załącznikiem VI i VII do rozporządzenia 965/2012 lub PL-6 (zależnie od tego, co ma zastosowanie).

5.5 Po zakończeniu kontroli:

a) jeżeli Inspektor nie stwierdzi nieprawidłowości z obowiązującymi przepisami lub stwierdzi tylko

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	PNO-5-10-00 Strona 1/6
--	--	---------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

niezgodności kategorii 2, wypełnia formularz GEN-14 *Protokół z kontroli doraźnej*, którego kopię doręcza załodze sprawdzanego statku powietrznego.

b) jeżeli Inspektor stwierdzi niezgodność kategorii 1, dokładnie i w sposób zrozumiały opisuje nieprawidłowość w Protokole (GEN-14) i omawia z kontrolowaną załogą tak, aby mieć pewność, że niezgodność została zrozumiana i zostanie usunięta. Kopia protokołu jest przekazywana kontrolowanej załodze.

W miarę możliwości Inspektor przeprowadza ponowną kontrolę po zgłoszeniu przez załogę usunięcia stwierdzonej wcześniej niezgodności. Informację o zakazie wykonania lotu przez załogę lub statek powietrzny do czasu usunięcia niezgodności Inspektor przekazuje do zarządzającego lotniskiem (lądowiskiem).

5.6 Zatrzymanie statku powietrznego

Jeżeli załoga odmawia podjęcia działań naprawczych, Inspektor odnotowuje ten fakt w wystawionym Protokole z kontroli doraźnej (GEN-14). Inspektor podejmuje wszystkie możliwe działania, aby nie dopuścić do wykonywania operacji zagrażających bezpieczeństwu. Opis podjętych w tym celu przez Inspektora działań musi znaleźć się w Protokole.

Po powrocie do Urzędu, o ile wystąpiły niezgodności, kopię Protokołu z kontroli doraźnej przekazuje się do właściwego Departamentu ULC a oryginał wraz z dokumentami towarzyszącymi zgodnie z PR-SAR-03 i PR-GA-01 pozostaje u SAR. Dodatkowo, w przypadku obcego statku powietrznego, SAR przygotowuje pismo z opisem sytuacji i przekazuje je do Nadzoru Państwa rejestru lub Nadzoru Państwa Operatora (jeżeli jest inny niż Państwo rejestru) zgodnie z art. 155a ustawy Prawo lotnicze.

5.7 Zwolnienie statku powietrznego

Po otrzymaniu dowodów na usunięcie niezgodności dotyczących zatrzymania statku powietrznego na ziemi Inspektor, w porozumieniu z Naczelnikiem LOL-2, podejmuje decyzję o wykonaniu ponownej inspekcji w celu sprawdzenia stanu faktycznego, zadeklarowanego przez użytkownika SP. Jeżeli inspekcja potwierdziła wykonanie działań naprawczych lub zdecydowano o nie wykonywaniu inspekcji, Inspektor powiadamia pisemnie i drogą elektroniczną użytkownika i wszystkie służby jakie zostały zaangażowane w tej sprawie o pozytywnym zakończeniu sprawy i zdjęciu restrykcji nałożonych wcześniej. Kopia powiadomienia dołączana jest do

zestawu dokumentów zgromadzonych w Teczce Inspekcji GA.

6. ZAŁĄCZNIKI

- LK-GA-01 Lista kontrolna,
- GEN-14 Protokół z kontroli doraźnej,
- Druk decyzji o zabezpieczeniu statku powietrznego,
- Druk stwierdzający wygaśnięcie decyzji o zabezpieczaniu statku powietrznego,
- Druk zawiadomienia o zatrzymaniu statku powietrznego,
- Druk zawiadomienia o zwolnieniu z zatrzymania statku powietrznego.

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	PNO-5-10-00 Strona 2/6
--	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

	Departament Operacyjno-Lotniczy LOL	
	Tytuł procedury: PROCEDURA NADZORU NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	Nr PR-GA-01

L.P.	Działanie	Uwagi
1.	LOL-5, zgodnie z PR-SAR-03, ujmuje w miesięcznych planach audytów CNO inspekcje GA.	we współpracy z Naczelnikiem LOL-2
2.	Naczelnik LOL 2, uwzględniając skład osobowy Inspektorów w zaplanowanych w pkt. 1 audytach wraz z kompetencjami i ograniczeniami, czasochłonnością planowanych audytów i inspekcji, wskazuje Inspektorów którzy będą prowadzili inspekcję GA. <i>Opcjonalnie, Naczelnik LOL-2 wyznacza zespół (min. 2 Inspektorów) do przeprowadzenia kontroli statków powietrznych lotnictwa ogólnego na wyznaczonych lotniskach. W tym przypadku określa się lotniska, na których mają być przeprowadzone kontrole lub statki powietrzne, które powinny być skontrolowane (np. z podaniem typu lub znaków rejestracyjnych).</i>	
3.	W sytuacji, gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia inspekcji w określonym miejscu (lotnisku/lądowisku) i nie można połączyć inspekcji GA z żadnym z planowanych audytów certyfikacyjnych i CNO (pkt 1), Naczelnik LOL-2 może wyznaczyć zespół (min. 2 Inspektorów) do przeprowadzenia na wyznaczonych lotniskach/lądowiskach wyłącznie inspekcji GA. W tym celu należy: a) wykonać analizę możliwości personalnych Inspektoratu; b) wykonać analizę pilności wykonania inspekcji GA; c) określić czasochłonność inspekcji i wpływ na ciągłość pracy Inspektoratu; d) określony zakres kompetencji i ograniczeń wyznaczonych Inspektorów.	
4.	Naczelnik LOL-2 przekazuje poprzez e-mail informację do LOL-5 o planowanych kontrolach z wyprzedzeniem nie mniejszym niż 5 dni przed planowaną datą kontroli.	
5.	LOL-5 (SAR) postępuje zgodnie z PR-SAR-03 i przygotowuje wyznaczonym Inspektorom Teczke inspekcji GA wraz z niezbędnymi drukami (GEN-14, LK-GA-01) z ewentualnym uwzględnieniem wskazanych (w pkt 2) statków powietrznych.	
6.	Inspektorzy, w ramach przygotowania do kontroli, przygotowują wymagane dokumenty (w tym legitymacje służbowe, dowody tożsamości ze zdjęciem, upoważnienie do kontroli). Przed wyjazdem Inspektorzy sprawdzają dokumentację, która może być pomocna trakcie inspekcji np. AIP Polska pod kątem charakterystyki lotniska, w szczególności możliwych ograniczeń operacyjno – ruchowych lub (jeżeli kontrola dotyczy wskazanego statku powietrznego) Instrukcję Użytkowania w Locie lub zapisy w bazie ACAM (o ile istnieją).	
7.	Inspektorzy przeprowadzają kontrolę statków powietrznych kierując się zasadą, że powinna ona być jak najmniej uciążliwa dla kontrolowanej załogi (operatora) oraz uwzględniać zasadę braku dyskryminacji ze względu na pochodzenie załogi, rodzaj wykonywanej operacji itp.	
8.	Kontrola obejmuje: a) Sprawdzenie dokumentacji osobistej pilota, a w szczególności: - licencję pilota statku powietrznego (świadczenie kwalifikacji);	LK-GA-01

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	PNO-5-10-00 Strona 3/6
--	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - badania medyczne członka załogi lotniczej; - mapy lotnicze adekwatne do rodzaju wykonywanej operacji; - przygotowanie właściwych obliczeń nawigacyjnych (o ile wymagane do typu operacji); - wykonanie obliczeń masy i wyważenia zgodnie z AFM; - plan lotu ATC (o ile ma zastosowanie); - listy kontrolne (o ile mają zastosowanie); - inne dokumenty, które mogą być wymagane dla danej operacji lotniczej; b) Sprawdzenie dokumentacji statku powietrznego, a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - Instrukcja Wykonywania Lotów (AFM); - oryginał świadectwa zdatności do lotu; - świadectwo zdatności w zakresie hałasu; - oryginał zezwolenia na użytkowanie pokładowej radiostacji lotniczej - polisa OC; - dziennik podróży statku powietrznego lub dokument równoważny - MEL lub CDL (o ile ma zastosowanie); - właściwie wypełniony PDT; - inne dokumenty, które mogą być wymagane dla danej operacji lotniczej; c) Sprawdzenie przygotowania pilota do planowanego lub wykonanego lotu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - uwzględnienie obowiązujących procedur; - w przypadku lotów z podróżnymi na pokładzie – zapoznanie ich z wymaganymi procedurami; - zapoznanie się z aktualną sytuacją meteorologiczną; - zapoznanie się z aktualną sytuacją w ruchu lotniczym, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązujących ograniczeń; - inne wymagania, które mogą być niezbędne dla danej operacji lotniczej; d) Sprawdzenie stanu technicznego statku powietrznego, zgodnie z obowiązującym w Instrukcji Wykonywania Lotów (AFM) schematem przeglądu przedlotowego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - stan ogólny statku powietrznego; - oświetlenie nawigacyjne (jeżeli jest zamontowane); - zewnętrzne odbiorniki i anteny; - powierzchnie sterowe (o ile występują); - podwozie lub kosz balonu; - niezbędne oznaczenia na statku powietrznym; - apteczka pierwszej pomocy (zawartość jej ważność); - gaśnica (aktualność przeglądu); - kabina statku powietrznego z wymaganym wyposażeniem, sprawdzić czy zamontowane wyposażenie jest sprawne, a jeżeli nie to czy IWL (AFM) lub MEL (o ile jest) zezwala na lot bez danego wyposażenia. 	
9.	<p>Jeśli w trakcie kontroli Inspektorzy stwierdzą nieprawidłowość to podejmują decyzję o jej zakwalifikowaniu do następujących kategorii zgodnych z ARO.GEN.350:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nieprawidłowość kategorii 1 – znaczące niezgodności ze stosownymi wymaganiami rozporządzenia bazowego i jego przepisów wykonawczych które obniżają ogólne bezpieczeństwo lub poważnie zagrażają bezpieczeństwu lotów; b) nieprawidłowość kategorii 2 – znaczące niezgodności ze stosownymi wymaganiami rozporządzenia bazowego i jego przepisów wykonawczych, które mogą obniżać ogólne bezpieczeństwo lub zagrażać bezpieczeństwu lotów; c) obserwacja – nie została stwierdzona nieprawidłowość, ale zidentyfikowano fakty, które mogą w przyszłości wygenerować niezgodności. 	

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

10.	Po inspekcji Inspektor wypełnia Protokół z kontroli doraźnej (GEN-14): a) Przekazuje się kopię raportu dowódcy statku powietrznego; b) Oryginał umieszczany jest w Teczce Inspekcji GA.	
11.	Jeżeli podczas inspekcji zostały stwierdzone inspektor nieprawidłowości, Inspektor opracowuje Protokół, w którym dokładnie opisuje każdą niezgodność tak, aby kontrolowany wiedział na czym ona polega, jaki przepis się do niej odnosi i jednocześnie ustala sposób jej usunięcia.	
12.	Dalsze postępowanie zgodnie z PNO-1-02-05 i PR-SAR-03.	
13.	Jeżeli podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowość poziomu 1, a załoga odmówiła podjęcia działań naprawczych lub nie ma możliwości ich wykonania z wykorzystaniem swoich środków lub za pomocą osób i urządzeń znajdujących się na lotnisku, wówczas należy wykonać wszelkie możliwe działania, aby nie dopuścić do wykonywania operacji zagrażającej bezpieczeństwu.	
14.	O fakcie stwierdzenia niezgodności kat. 1 i zagrożeniach z tym związanych Inspektor informuje: 1. Zarządzającego lotniskiem/lądowiskiem prosząc o ewentualną współpracę w ramach niedopuszczenia do wykonywania dalszych operacji; 2. Pilota dowódcę o konieczności wstrzymania wykonywania operacji do czasu usunięcia niezgodności; 3. Pilota dowódcę o konsekwencjach dalszego wykonywania operacji bez realizacji działań naprawczych.	

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	PNO-5-10-00 Strona 5/6
--	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Ciągły nadzór operacyjny
---------------------------------	---	---

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	NADZÓR OPERACYJNY NAD LOTNICTWEM OGÓLNYM	PNO-5-10-00 Strona 6/6
--	--	----------------------------------